

AFNAME INSTRUCTIE ANATOMOPATHOLOGIE

ALGEMENE RICHTLIJNEN VOOR AFNAME EN TIJDELIJKE BEWARING

Onmisbaar voor een vlotte afwerking van het ingezonden materiaal zijn het exact identificeren van de weefselrecipiënten, van de vloeistofcontainers of van de uitstrijkpreparaten met patiëntnaam, voornaam en herkomst van het materiaal.

Verder zijn ook volgende items van belang:

- het vermelden van de volledige identificatie van de patiënt op het aanvraagformulier en de bijbehorende recipiënten;
- het vermelden van afnamedatum en uur;
- het nauwkeurig en volledig invullen van de klinische gegevens, herkomst van het staal, links of rechts, aangevuld met eventueel specifieke vragen;
- de vermelding van vorige staalnames van dezelfde patiënt om een nieuw onderzoek te doen kaderen in een specifieke ziektegeschiedenis.

Aanvraagformulieren voor Pathologie zijn op het laboratorium te verkrijgen. Indien gewenst zijn discipline-specifieke formulieren beschikbaar (algemeen, dermatologie, gynaecologie).

'Tijdelijke bewaring' zonder fixatie kan, maar een snel transport naar het laboratorium is in dat geval aangewezen. Verse stalen kunnen, na contact met het laboratorium (24u op voorhand), opgehaald worden op droogijs. Onmiddellijke fixatie wordt altijd aangeraden. De optimale fixatietijd ligt tussen de 6 en 72uur.

De aanvrager is verantwoordelijke voor de monsterafname en de tijdelijke bewaring ter plaatse. Deze dienen onder optimale omstandigheden te gebeuren, zodoende **voldoet** het monster aan de specifieke eisen van een bepaalde analyse. De specifieke richtlijnen zijn te raadplegen via de Labogids en de website. Indien stalen niet-conform worden afgenomen, zal in bepaalde gevallen het resultaat onder voorbehoud gerapporteerd worden.

Gevallen waar het resultaat onder voorbehoud kan worden gerapporteerd:

- Datum en uur afname werd niet vermeld op het aanvraagformulier
- Voor gefixeerde stalen mag de optimale fixatietijd niet overschreden worden. Optimale fixatietijd ligt tussen de 6 en 72 uur.
- Voor niet gefixeerde (verse) stalen moet de tijd tot fixatie zo kort mogelijk gehouden worden.
- Ontbrekende administratieve gegevens
- Ontbrekende klinische gegevens
- Onbekend/verkeerd fixatief

Zie ook de algemene richtlijnen op onze website.

WEEFSEL VOOR STANDAARD HISTOLOGISCH ONDERZOEK

Voor routine onderzoek is een doorlooptijd (LTAT) voorzien van 5 werkdagen. Voor onderzoeken met hoogdringendheid overlegt u met de Patholoog Anatoom. Vermeld duidelijk zichtbaar “dringend” op het aanvraagformulier. U bekomt **het** resultaat binnen gemiddeld 24 uur na ontvangst in het laboratorium. In geval van aanvullende onderzoeken (bijv. immunohistochemie, consult e.d.) zal u eerst een voorlopig protocol ontvangen. Na **het** vervolledigen van het onderzoek ontvangt u een definitief protocol.

Tang- en zuigbiopsie, naaldbiopsie, snijbiopsie:

Worden onmiddellijk na afname gefixeerd in **4%** formol. Standaard voorgevulde recipiënten zijn beschikbaar via het laboratorium.

Vermeld steeds afnamedatum en uur op het aanvraagformulier.

Operatiestukken:

Zo spoedig mogelijk transporteren naar het laboratorium, niet fixeren, tijdelijk bij 4°C bewaren.

Indien dit niet binnen de 24 uur mogelijk is, het weefsel onmiddellijk na afname fixeren in **4%** formol.

Het volume **4% formol** dient minstens gelijk te zijn aan dit van het te fixeren weefsel.

LICHAAMSVOCHTEN VOOR CYTOLOGISCH ONDERZOEK

Pleura- en ascitesvocht:

Worden na afname onmiddellijk naar het laboratorium gebracht, eventueel tijdelijk bewaard bij 4°C.

Bronchusaspiraatt:

Wordt onmiddellijk in AFA-Fixator opgevangen, dit om cytolyse door contaminerende bacteriën tegen te gaan. Bewaar bij kamertemperatuur.

Urine:

Wordt opgevangen in een gelijk volume Cytorich blue.

Bewaar bij kamertemperatuur.

Sputum:

Wellicht is het nuttig de patiënt duidelijk te maken dat enkel secreties opgehoest uit de luchtpijpen dienen opgevangen te worden en niet het speeksel aanwezig in de mond of het slijm uit **de** neus en pharynx. Best is ochtendsputum na mondspoeling met koud water. **De** patiënt krijgt een recipiënt ter beschikking en het sputum wordt hierin rechtstreeks opgevangen.

Bewaar bij 4°C.

WEEFSEL VOOR IMMUNOFLUORESCENTIE (IF) EN GENHERSCHIKKING ONDERZOEK

Dit niet-routine onderzoek heeft een doorlooptijd van 7-10 dagen. Voorafgaand contact met de Patholoog Anatoom is wenselijk. Het weefsel wordt na afname droog in een recipiënt gesloten en onmiddellijk ingevroren in vloeibare stikstof. Daarna zo snel mogelijk verzenden op droogijs in een speciale vriescontainer.

Vriescontainers met droogijs zijn gratis beschikbaar via het laboratorium. Dit dient aan het laboratorium 24u op voorhand aangevraagd te worden. Vermeld op de aanvraag duidelijk dat het materiaal voor IF onderzoek bestemd is. Deze onderzoeken worden uitgevoerd in een extern laboratorium.